

Prof. univ. dr. Mihai Moraru

A. Studii:

1964-1969: Facultatea de Limba și Literatura Română

B. Titluri științifice:

Licența în filologie română (1969)

Doctorat în filologie (1991)

C. Activitate de cercetare științifică:

Membru al Institutului de Istorie și Teorie Literară al Academiei Române: 1969-1994

Membru în colegiul de redacție al revistelor: *Revista de istorie și teorie literară*, *Limbă și literatură*, *Revista de Filología Románica* (Universidad Complutense Madrid)

D. Stagii de cercetare în străinătate:

1972 – Polonia: cercetări asupra manuscriselor slave și românești (apocrife religioase, vieți de sfinți, literatură oraculară etc.)

1974, 1976, 1982 – Bulgaria: cercetări asupra manuscriselor medievale

1988 – Uniunea Sovietică: cercetări asupra manuscriselor medievale

1992, 1993 – Spania: cercetări asupra umanismului literar european

E. Congrese și colocvii științifice:

1973 – Germania: Colocviul Internațional *Dimitrie Cantemir*

1976 – Germania: Colocviul Internațional despre cărțile populare în spațiul romanic

1978 – Bulgaria: Colocviul Internațional despre relațiile literare în spațiul sud-est european

1984 – Turcia: Congresul Internațional de Turcologie

1986 – Germania: Colocviul Internațional „Europa – un concept istoric”

1987 –Spania: Colocviul Internațional de Literatură Medievală

1990, 2-5 mai, București Colocviu internațional organizat de A.I.S.E.E. cu tema: *Textes et images de présage dans le Sud-est européen au Moyen Âge et à première époque moderne: politique et mentalité* (participanți din Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România); conferință cu tema: *Littérature roumaine de présage entre Moyen Age et folklore*; prezentare a lucrărilor în „Études balkaniques”, 4, 1990, pp. 144-145.

1992, dec., Chișinău Colocviu cu tema: *Un veac de aur în cultura românească (1643-1743)*; comunicare cu tema: *Elemente neoplatonice la Nicolae Milescu*.

1994, sept., Granada Congresul internațional de literatură medievală; comunicare cu tema: *Fiore di virtù. Los motivos animalarios y su tratamiento en algunas de las versiones románicas*.

1995, 2-4 nov., Madrid XI Jornadas sobre Bizancio, cu tema: *El monasterio bizantino – foco de poder, saber y asistencia*; comunicare despre *La Escalera de San Juan Climaco en la literatura rumana*.

1996, iun., Madrid Cursuri de vară U.C.M.; ciclu de cursuri cu tema: *Probleme ale editării textelor biblice*.

1997, 13-24 ian., Madrid Curs de specializare interdisciplinară: *Europa y el Levante. Convivencia y conflictividad en el sureste europeo y en el Mediterraneo (s. XVIII-XIX)*.

1997, aprilie 17, București, Institutul Cervantes. Conferință cu tema *Vechi corespondențe și contacte literare româno-spaniole*.

1997, 10-12 nov., Madrid Seminario Internacional Complutense cu tema: *El mundo de los Balcanes. Culturas y convivencia*, organizat de Dpto. de Filología Románica y Eslavas al U.C.M. în colaborare cu C.S.I.C., cu Fac. de Geografía e Historia și Asociacion Romania. Conferință despre *La expresión literaria de los ritos de construcción en los Balcanes*.

1998, oct., Madrid Cursuri de vară U.C.M.; ciclu de cursuri cu tema: *Tehnica edițiilor de manuscrise medievale și umaniste*.

1998, 30 nov.-1 dec., Madrid Colocviu Internațional organizat de Dpto. de Filología Románica y Eslavas al U.C.M. și dedicat literaturii române; conferință cu tema: *Existe un tipo balcanico?*

1998, dec. 17-19, Roma Colocviu Internațional dedicat aniversării revoluțiilor de la 1848, organizat de Accademia di Romania și Universitatea La Sapienza (Roma). Conferință cu tema: *Los limites orientales de los movimientos revolucionarios de '48. El ejemplo de Bessarabia*.

2000, august 9, Sinaia Colocviile științifice de limba, literatura, istoria și arta poporului român, organizate de Universitatea București. Conferință cu titlul: *Apariția conceptului de originalitate în literatura română*.

2000, nov. 25, București Participare la Zilele jubiliare ale Institutului romano-catolic în cadrul sesiunii științifice cu tema „Strategii textuale – teorii și practici în producerea, comprehensiunea și interpretarea de text”, cu conferința intitulată « *Scara* » lui *Ion Climax și receptarea ei în cultura română*

2001, iulie 17-19, Constanța Colocviu organizat de Universitatea Ovidius cu tema: *Identitatea românească*. Comunicare cu titlul: *Diglosia în spațiul cultural postbizantin*.

2001, oct. 23-25, Madrid Colocviu hispano-rus organizat de Consiliul Superior de Cercetare Științifică (CSIC) și de Universitatea Complutense din Madrid cu tema: *Frontera y comunicación*. Comunicare cu titlul: *La Biblia de Nóvgorod y la Políglota Complutense*.

2001, nov. 1, București Simpozion organizat de Facultatea de Litere a Universității București și consacrat comemorării lui Antim Ivireanul. Comunicare cu titlul: *Raporturile dintre Psaltirea lui Antim Ivireanul și Biblia de la București*.

2001, nov. 15-17, Roma Colocviu internațional, organizat de Universitatea La Sapienza și Universitatea din Pisa, dedicat geografiei și istoriei civilizației literare românești în context european. Conferință cu tema *Limite geografice și geografie fantastică în spațiul cultural postbizantin*.

2002, iunie 10-11, București Colocviu organizat de Institutul Cervantes și de Centrul de excelență în studiul imaginii al Universității București, cu tema *Spania și România: identități locale și europene*. Conferință cu titlul: *Arhetipuri și realitate politică în democrația secolului XIX*.

2003, mai 7-8, Madrid Seminar internațional interuniversitar cu tema *Literaturas en contactos*, organizat de Facultatea de Filologie a Universității Complutense din Madrid. Conferință cu titlul: *Eminescu y Gracián*.

2003, noiembrie 19-21, Madrid Colocviu organizat de Universitatea Complutense, cu tema: *Limbile din estul Europei în perspectiva integrării europene*. Conferință cu titlul: *La formación de la idea de Europa en el ámbito rumano: historia, lengua y cultura*.

2004, mai 10-13, Madrid Seminario Internacional Complutense. Conferință cu titlul: *Santos viajeros en el espacio ortodoxo*.

2004, iulie 12-14, Constanța Colocviu cu tema: *Imaginea corpului – corpul imaginii*, organizat de Centrul de excelență în studiul imaginii din București și de Universitatea Ovidius din Constanța. Comunicare cu titlul: *Corpurile sfinților patroni în cronografe*.

2004, octombrie 25, Madrid Conferință (în cadrul Departamentului de filologie romanică, slavă și lingvistică generală al Universității Complutense) cu tema: *Leyendas populares rumanas de tema religioso*.

2006, mai 10, Madrid Conferință (în cadrul Departamentului mai sus menționat al UCM) cu titlul *Madrid visto por el otro*.

2008, aprilie 1, Madrid Conferință inaugurală cu titlul *Bucarest: la creación de la ciudad de ficción*, în cadrul Congresului internațional „Ciudades reales y ciudades imaginarias en la literatura y las artes”, organizat de grupul de cercetare din cadrul proiectului „La aventura de viajar y sus escrituras” la Universitatea Complutense din Madrid

2008, octombrie 2, București Comunicare în cadrul Simpozionului internațional *Nicolae Spătarul Milescu- 300 (1636 – 1708)*, organizat de Academia Română, cu titlul *Biblia de la București – între traducerea lui Milescu și revizia „dascălilor locului”*

2009, martie 20, Granada, Comunicare la Simpozionul internațional *La Romania mas lejana. Un acercamiento*, organizat de Universitatea din Granada, Institutul Cultural Român și Junta de Andalucía. Conferința de clausura cu titlul *El mundo al revés de Dimitrie Cantemir: la ciudad de Constantinopla* din cadrul proiectului internațional al UCM : *Viajar por la ciudad: modelos urbanos en los libros de viaje y su proyección estetico-literaria* (HUM 2007 – 60329)

F. Activitate didactică:

1990-1991: Lector de limba și literatura română la Universitatea din Sofia (Bulgaria)

1991-2001: Lector la Facultatea de Litere a Universității București

2001-2004: Conferențiar la Facultatea de Litere a Universității București

2005-2009: Profesor la Facultatea de Litere a Universității București

1991-1992: Cursuri de vară la Universitatea Nicolae Iorga

1994-1995: Cursuri de vară organizate de Fundația Culturală Română

1997, 1998: Cursuri de vară organizate de Universidad Complutense Madrid

1999-2000: Cursuri de vară organizate de Universitatea București

2001-2004: Cursuri de masterat la Universitatea Ovidius din Constanța

2001-2004: Cursuri de istoria literaturii române și de introducere în filologia română la Universitatea Sapiientia din Miercurea Ciuc

2002-2009: Cursuri de masterat la Centrul de Excelență pentru Studiul Imaginii – Universitatea București

LISTĂ DE LUCRĂRI :

I. Volume:

Bibliografia analitică a literaturii române vechi. Cărțile populare laice, Editura Academiei, București, vol. I, partea I, 1976.; partea a II-a, 1978, 326 pp. (în colaborare cu Cătălina Velculescu, sub coordonarea prof. univ. dr. I. C. Chițimia).

Dicționar cronologic. Literatura română, Editura științifică și enciclopedică, București, 1979, 862 pp. (în colaborare cu Dorina Grăsoiu, N. Mecu, E. Manu, M. Anghelescu, I. Oprișan, sub coordonarea prof. univ. dr. I. C. Chițimia și prof. univ. dr. Al. Dima; elaborează partea cuprinzând literatura română de la origini până la 1800).

Crestomație de literatură română veche, Editura Dacia, Cluj, vol. I, 1984, 260 pp. (în colaborare cu L. Botez, V. Căndea, Gh. Ceaușescu, I. C. Chițimia, N. Mamut, St. Toma, C. Velculescu, sub coordonarea prof. univ. dr. I. C. Chițimia); vol. II, 1989, 220 pp.

Arte poetice. Renașterea, Editura Univers, București, 1986 (volum colectiv; colaborează cu studiul *Umanism filologic și arte poetice în renașterea literară românească* și cu antologia de texte aferente: Simion Ștefan, Udriște Năsturel, Nicolae Milescu, Miron Costin, Dosoftei).

De nuptiis Mercurii et Philologiae, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997, 259 pp.

Europa - Germania - România. Europa – Deutschland – Rumänien, Editura Vremea, București, 1997 (volum colectiv; colaborează cu articolul *Premise și perspective de colaborare culturală*).

Literatura română. Dicționar de opere, Editura Litera Internațional, București – Chișinău, 2003, coordonator Mircea Anghelescu, pp. 16-18, 127-130, 241-242, 281, 352-354.

Septuaginta, I, Colegiul Noua Europă. Editura Polirom, 2004, pp. 419-518. Traducere din limba greacă, *Cartea Numeri*.

Studii și texte, I, *O carte populară necunoscută: Viteazul și Moartea*, Editura Cartea Universitară, 2004, 164 pp.

Studii și texte, II, *Vechi legende apocrife*, Editura Adam, 2005, 136 pp.

II. Ediții :

Biblia de la București, Ediție jubiliară, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1988, 943 pp. (ediție colectivă sub coordonarea prof. univ. dr. I. C. Chițimia;

colaborează la transcrierea, revizia și editarea textului în calitate de editor, revizor și secretar științific al ediției). Premiul „Timotei Cipariu” al Academiei Române, 1989.

Iordache Golescu, *Scrieri alese*, Editura Cartea Românească, București, 1989, 448 pp. (ediție critică și comentarii). Premiul Perpessicius, 1990.

Viața sf. Ioan cel Nou, Cronica lui Ștefan cel Mare, Viața patriarhului Nifon, Învățăturile lui Neagoe Basarab în volumul *Patrimoine littéraire européen*, VI, Ed. De Boeck Université, Bruxelles, 1995, pp. 64-65, 637-639, 783-786.

Cele mai vechi cărți populare în literatura română. IV. Palia istorică. Studiu filologic, studiu lingvistic și ediție de Alexandra Moraru și Mihai Moraru, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2001, 255 pp.

Psaltirea de la Alba Iulia, 1651, Ed. Reîntregirea, 2001, 711 p. (în colaborare cu Alin Mihai Gherman și Alexandra Moraru).

Monumenta Linguae Dacoromanorum, BIBLIA 1688, PARS VII, REGUM I, REGUM II, UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” IAȘI, ALBERT-LUDWIGS-UNIVERSITÄT FREIBURG, ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI, EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA”, IAȘI – 2008 (în colaborare cu Alexandra Moraru, sub coordonarea prof. Al. Andriescu și a cerc. șt. pr. dr. Gabriela Haja)

III Studii:

Alegoria animalieră și fantasticul animalier în „Istoria ieroglifică”. Contribuția „Fiziologului”, în „Revista de istorie și teorie literară” (în continuare RITL), t. 21, 1972, nr. 3, pp. 481-490.

Construcția labirintică și semnificațiile ei în „Istoria ieroglifică”, în RITL, t. 22, 1973, nr. 2, pp. 187-193.

Formules oraculaires et leur rôle dans la technique narrative de Cantemir, în „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität, II, 1974, pp. 225-232

Cărțile populare - încercare de definire structurală, postfață la N. Cartoian, *Cărțile populare în literatura românească*, I-II, Editura Enciclopedică Română, București, 1974, pp. 481-519.

Structuri narative în literatura română veche, în RITL, t. 25, 1976, nr. 1, pp. 5-19.

El sentido político de la emblemática en la obra de Antim Ivireanul, în „Synthesis”, III, 1976, pp. 65-74.

Chronological Comparisons and Delimitations, în „Synthesis”, VI, 1979, pp. 153-155.

Versificație și compoziție în baladele populare și în povestirile istorice în versuri, în „Limbă și literatură”, 1980, nr. 2, pp. 276-290.

Nravenstvopoucitel'nata povest' v rumynskata i bylgarskata literatura v nacaloto na 19. v., în vol. *Bylgaro-rumynski literaturni vzajmootnošenija prez 19. v.*, Sofia, 1980, pp. 171-178.

Note cu privire la caracterul european al literaturii române vechi, în RITL, t. 31, 1982, nr. 1, pp. 57-61.

Contribuții la studiul variantelor românești și sârbești ale „Alexandriei”, în vol. *Relații culturale, literare și lingvistice româno-iugoslave. Actele Simpozionului al VI-lea, București*, 21-25 oct. 1982, Universitatea București, 1984.

O satiră versificată românească din secolul al XVIII-lea, în RITL, t. 32, 1983, nr. 3, pp. 96-100.

Eminescu și vechiul scris românesc, în „Viața Românească”, seria a II-a, t. 78, 1983, nr. 12, pp. 39-45; reluat în vol. omagial *Mihai Eminescu. „Luceafărul”*. Centenar, Universitatea București, 1983, pp. 91-105.

„O alegorie veche și pururea nouă”, în „Academia R. S. România, Memoriile secției de științe filologice, literatură și arte”, seria IV, t. 5, 1983-1984, pp. 103-107.

Nicolae Cartoian – istoric al literaturii și comparatist, în „Limbă și literatură”, 1984, nr. 1, pp. 114-118.

Teatru cult și teatru popular în literatura română` din secolul al XVIII-lea, în vol. *Arta românească în Secolul Luminilor*”, București, 1984, pp. 175-184; reluat în „Studii și cercetări de istorie a artei”, seria teatru-muzică-cinematografie, t. XXXI, 1984, pp. 75-78.

Precizări privind una dintre sursele „Divanului” lui Cantemir, în RITL, t. 33, 1984, nr. 4, pp. 117-120.

A fost Milescu în Italia?, în RITL, t. 34, 1985, nr. 2, pp. 114-118.

Două texte inedite ale „Irozilor” lui Picu Pătruț, în „Studii și cercetări de istorie a artei”, t. XXXIII, 1986, seria teatru-muzică-cinematografie, pp. 58-67.

O snoavă populară românească de la începutul secolului al XVIII-lea, în RITL, t. 35, 1986, nr. 2-3, pp. 321-323.

Die „Turcogrecia” des Martin Crusius und ihre Zirkulation in der rumänischen Literatur, în „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, VI (1981-1982), /1986/, pp. 235-242.

B. P. Hasdeu und Mircea Eliade über die Beziehungen zwischen Volksbüchern und Folklore (Zusammenfassung), ibidem, pp. 61-64.

Die Bühne und die Blutbühne. Bemerkungen über die virtuell-dramatischen Elemente des Turandot-Stoffs, în „Cahiers roumains d'études littéraires”, 1986, no. 1, pp. 64-71.

Loca obscura în „Biblia de la București”, în „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, VII, /1988/, pp. 149-164.

Umanismul filologic și traducerea Bibliei în limbi naționale, în „Academica”, I, 1990, nr. 2.

Gemenii cerești și „Luceafărul”, în „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, VIII, /1991/, pp. 141-151.

Glose la „Glossa” eminesciană, în „Limbă și literatură”, 1991, vol. III-IV, pp. 286-289.

Texte și versiuni românești necunoscute ale unor apocrife veterotestamentare, în RITL, t. 39, 1991, nr. 3-4 (număr omagial Emil Turdeanu), pp. 291-305.

Fiore di virtù. Los motivos animalarios y su tratamiento en algunas de las versiones románicas, în „Revista de filología románica”, t. XI-XII, 1994-1995, pp. 329-338.

La Escalera de San Juan Climaco en la literatura rumana, în vol. colectiv *El monasterio bizantino, foco de poder, saber y asistencia*, Madrid, CSIC, 1997, pp. 319-328.

Locul Psaltirii de la Alba Iulia (1651) între traducerea românești ale Cărții Psalmilor, în *Psaltirea de la Alba Iulia* (v. Ediții, poziția 5), pp. 37 – 46.

Limita orientală a revoluțiilor de la 1848. Evenimente și arhetipuri, Roma, Univ. La Sapienza (sub tipar)

L'umanesimo europeo e l'identità dell'antica letteratura rumena, în vol. *ROMANIA CULTURALE OGGI*, a cura di Nicoleta Neșu, con premissa di Luisa Valmarin, Sapienza - Università di Roma, Dipartimento di Studi Europei e Interculturali, Quaderni di Romania Orientale, 2, Bagatto Libri, Roma, 2008, pp.19 – 36

Colaborare la *Atlasul istoric al mănăstirilor și schiturilor ortodoxe din România. Sec. XI – XXI*, coordonat de părintele ieromonah Marcu (Marian) Petcu, Biblioteca Națională a României, București, 2010